N°. [illegible]

1853.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f [illegible] in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentiën is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing buiten de zegelgelden en briefporten.

ZATURDAG 19 MAART.

NEDERLANDEN.

Bij besluit van den 16den Maart 1853, n°. 60, heeft Zijne Majesteit goedgevonden het bij Koninklijk besluit van den 5den December 1851 (*Staatsblad* n°. 149) ingesteld eereteeken tot belooning van eervolle langdurige werkelijke dienst bij de schutterijen toe te kennen aan *G. H. E. F. van der Schrieck*, voormalig kapitein bij de schutterij, wonende te Halsteren (Noordbrabant), en hem tevens te vergunnen de uniform der schutterij en de onderscheidingsteekenen aan den rang van kapitein verbonden, voortdurend te dragen.

Bij besluit van 18 Maart 1853, n°. 75, heeft Zijne Majesteit goedgevonden te benoemen tot burgemeester der gemeente Nederweert *P. J. H. Vullers.*

Bij besluit van den 18den Maart 1853, n°. 76, heeft Zijne Majesteit goedgevonden te benoemen tot burgemeester der gemeente Gasselte *J. Boelken Bakker.*

Bij besluit van den 18den Maart 1853, n°. 77, heeft Zijne Majesteit goedgevonden de door de gemeenteraden van Maasbees en Overloon en van Ursem en Schermerhorn gedane benoemingen der burgemeesters *A. Janssen* en *H. Lau* tot secretaris met Zijne goedkeuring te bekrachtigen.

Bij besluit van 18 Maart 1853, n°. 79, heeft Z. M. goedgevonden, den heer *E. L.* baron *van Voorst tot Voorst* eervol ontslag te verleenen als schoolopziener in het tiende schooldistrict van Gelderland.

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 16den dezer, n°. 77, goedgevonden, den generaal-majoor *H. W. Riesz*, directeur der 2de artillerie-directie, ter zake van langdurige dienst, op zijne aanvrage, krachtens het bepaalde bij art. 42 § 1*a* van de wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 128) op pensioen te stellen en het bedrag daarvan ingevolge de artt. 13 en 14*a* van de wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 129) te bepalen op twee duizend vier honderd gulden.

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 17den dezer, n°. 37, goedgevonden:

1°. aan den generaal-majoor *W. F. Heidenreich* een eervol ontslag te verleenen uit zijne betrekking van directeur der 1ste artillerie-directie, belast met de functien van directeur van 's Rijks gieterij van metalen geschut, en hem te benoemen tot directeur der 2de artillerie-directie;

2°. te benoemen:

tot luitenant-kolonel, den majoor *E. von LöbenSels*, van den grooten staf, adjudant bij Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden;

bij het wapen der artillerie:

bij den staf van het wapen, tot generaal-majoor, directeur der 1ste artillerie-directie, belast met de functien van directeur van 's Rijks gieterij van metalen geschut, den kolonel *F. A. E. Meijl*, kommanderende het 3de regement vesting-artillerie;

tot luitenant-kolonel, den majoor *C. T. van Meurs*, van dien staf, Zijner Majesteits adjudant in buitengewone dienst, inspecteur der draagbare wapenen;

bij het 2de regement vesting-artillerie, tot luitenant-kolonel, den majoor *T. Sommerton*, van het 1ste regement vesting-artillerie;

tot kommandant van het 3de regement vesting-artillerie, den luitenant-kolonel *J. H. van Deventer*, van het 2de regement vesting-artillerie.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Ten gevolge van het vergelijkend onderzoek, in het begin van Februarij jl. te *'s Gravenhage* gedaan, heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken als leerlingen voor de telegrafie toegelaten en ter beschikking van de Commissie voor de zaken van den Rijkstelegraaf gesteld:

Joannes Martinus Collette, te *Maastricht*;
Lambert van Bergen, te *Maasland*;
Pieter Jacobus van de Kasteele, te *'s Gravenhage*;
Willem Gauw Jsz., te *Lisse*;
Hendrik Leonard Janssen, te *Lent*, gemeente *Elst*;
Hendrik Alexander Reeder, te *Amsterdam*;
Jan Casper Evers, te *Enschedé*;
Petrus Cornelis Jacobus Meijs, te *'s Gravenhage*;
Hendrik Christiaan Boogaard, te *'s Gravenhage*;
Erich Dalbeck Havenga, te *Delfzijl*;
Jan [illegible], te *'s Gravenhage*;
Willem Oosterlaak, te *Vreeswijk.*

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

In aanmerking nemende, dat het getal leerlingen voor de telegrafie, na het vergelijkend onderzoek van Februarij jl. benoemd, nog niet toereikt voor de behoefte, en dus willende overgaan tot het nader onderzoek, waarop bij de kennisgeving van 31 December 1852 (te vinden in de *Staats-couranten* van 1 Januarij en volgende dagen) het vooruitzigt werd geopend,

Brengt ter kennis van de belanghebbenden:

1°. tot opleiding en oefening van telegrafisten voor de dienst der Rijkstelegraaten, wordt in het loopende jaar 1853, na vergelijkend onderzoek, een aantal van hoogstens achttien leerlingen toegelaten, om op nader aan te wijzen plaatsen onderrigt te ontvangen;

2°. de leerlingen ontvangen eene bezoldiging van één gulden daags en kunnen, na voldoende blijken van geschiktheid gegeven te hebben, dingen naar de betrekking van telegrafist der derde of tweede klasse op eene jaarwedde van f 600 en van f 720;

3°. de telegrafisten der eerste klasse, die 's jaars f 840 genieten, worden gekozen uit de telegrafisten der tweede klasse;

4°. voor het vergelijkend onderzoek, om als leerling te worden toegelaten, moet men zich vóór of uiterlijk op den 15den Mei 1853, bij het Departement van Binnenlandsche Zaken hebben aangemeld met een *op zegel geschreven* adres, bevattende naauwkeurige opgaaf van naam, voornamen en woonplaats. *Gelijktijdig* moeten worden overgelegd bewijsstukken waaruit blijkt dat men is:

a. Nederlander;

b. tusschen 18 en 30 jaren oud;

c. van gezond ligchaamsgestel, volgens schriftelijke verklaring van een erkend geneesheer, wiens handteekening door het gemeentebestuur zijner woonplaats moet zijn gewaarmerkt;

d. van onberispelijk gedrag, volgens schriftelijke verklaring, *na den eersten Januarij* 1853 *afgegeven*, door of van wege het gemeentebestuur van des verzoekers vaste woonplaats:

5°. het vergelijkend onderzoek, waartoe de belanghebbenden nader worden opgeroepen, heeft plaats te *'s Gravenhage* op den zesden Junij 1853 en volgende dagen;

6°. de mededingenden moeten blijken geven ervaren te zijn in:

A. het schrijven van leesbaar schrift;

B. de Nederduitsche, Fransche en Hoogduitsche talen;

C. het maken van een opstel in eene dezer drie talen;

D. de beginselen der cijferkunst met de leer der evenredigheden, die der gewone en tiendeelige breuken, de kennis van de Nederlandsche maten en gewigten en het rekenen zonder fouten;

E. de eerste beginselen van stel- en meetkunst;

F. het regtlijnig teekenen;

7°. de mededingenden, die blijken geven, behalve de opgenoemde vakken, ook de natuurkunde en de electromagnetische telegrafie te hebben beoefend, zullen onmiddellijk na voldoening aan een vergelijkend en practisch onderzoek, als telegrafisten kunnen worden aangesteld;

8°. de ingediende adressen om tot het vergelijkend onderzoek te worden toegelaten, worden buiten beschikking gehouden, zoo zij, òf als *ongezegeld* in de termen vallen van art. 8 der wet van 3 October 1843 (*Staatsblad* n°. 47), òf verzoeken behelzen om ontheven te worden van eene of meer der bepalingen, hiervoren onder 4 en 6 aangewezen, hetzij nopens de grenzen van den ouderdom, hetzij omtrent de vakken, waarvan de kennis wordt verlangd;

9°. personen, vroeger vergelijkend onderzocht, doch op wie toen de keuze niet is gevallen, en wier bewijsstukken hun reeds zijn of dezer dagen zullen worden teruggezonden, moeten, zoo zij tot het aanstaande vergelijkend onderzoek wenschen te worden toegelaten, zich daartoe op nieuw bij *gezegeld* verzoekschrift aanmelden, met overlegging van zooveel noodig aangevulde bewijsstukken overeenkomstig, het gevorderde bij n°. 4.

's Gravenhage, den 17den Maart 1853.

THORBECKE.

RIJKSTELEGRAAF.

Niettegenstaande de mededeelingen in de *Staatscourant* en het verkrijgbaar stellen der reglementen voor de dienst van den Rijkstelegraaf, schijnen velen met de voorschriften onbekend. De voornaamste dienstbepalingen worden daarom nogmaals ter kennis van het algemeen gebragt.

Sedert den 1sten December 1852 zijn de kantoren van den Rijkstelegraaf te *Amsterdam*, *Dordrecht*, *'s Gravenhage* en *Rotterdam* voor het publiek opengesteld.

De kantoren zijn alle dagen, zon- en feestdagen daaronder begrepen geopend;

van den 1sten April tot den laatsten September, van des morgens 7 tot des avonds 9 uur,

van den 1sten October tot den laatsten Maart, van des morgens 8 tot des avonds 9 uur,

De dagberigten naar Duitschland bestemd, moeten echter vóór 8 uur des avonds worden aangegeven.

Nachtberigten moeten vóór de sluiting der kantoren worden aangekondigd. Daarvoor wordt borg gesteld.

De berigten worden duidelijk en in verstaanbare taal, zonder afkortingen, doorhalingen of aanvullingen, met inkt geschreven. Zij worden voorzien van de dagteekening, de handteekening van den verzender, en het duidelijk adres van dengene, voor wien zij bestemd zijn.

Zij zijn onder dezen vorm te brengen:

Adres. Den heer Westbroek, Hoogstraat, Wijk . . . N°. . . . te Rotterdam,

Dagteekening. 's Hage, { 12 Februarij 1853, *of* Zaturdag,

Inhoud. Zend mij de papieren per eersten trein.

Onderteekening. Veldhoff.

Geheim- of cijferschrift is verboden.

De berigten voor het binnenland worden in de Nederduitsche en Fransche talen gesteld. Voor de betrekkingen tusschen Nederland en Belgie worden de Nederduitsche, Fransche en Duitsche talen, voor die tusschen Frankrijk en Engeland, de Fransche, en voor de Staten tot de Duitsch-Oostenrijksche Vereeniging behoorende, alleen de Duitsche taal gebruikt.

De berigten kunnen ook aan de kantoren worden geschreven.

Ook ter verdere verzending buiten de telegraaflijnen worden berigten aangenomen. De verzending geschiedt door de gewone post met aangeteekende brieven, met voetboden, met estafetten of door telegrafen van bijzondere ondernemingen. De afzender vermeldt op het af te geven berigt, welke wijze van verzending hij verlangt. Indien de kosten niet vooraf kunnen worden berekend, stelt hij daarvoor eenen borgtogt, welke binnen drie maal 24 uren wordt afgerekend.

Een berigt mag niet meer dan 100 woorden bevatten. De onafgebroken verzending van meer dan *één* berigt, van denzelfden persoon afkomstig, heeft alleen plaats wanneer de telegraaf vrij is.

De afzender is bevoegd, den prijs van een door hem verwacht antwoord vooraf te betalen. Zulks wordt bij het af te zenden berigt vermeld.

Een zelfde berigt kan worden geadresseerd aan meerdere personen op eene zelfde plaats. De adressen worden dan onder de woorden berekend, en daarenboven, voor elk afschrift van het berigt boven het eerste, op de Duitsche lijnen 40, en op de overige lijnen 50 cents betaald. Voor Engeland worden zooveel afzonderlijke berigten in rekening gebragt, als er personen zijn aan wie de kennisgeving geschiedt.

De kosten van overseinen tusschen de thans geopende Nederlandsche kantoren bedragen:

voor een berigt van	1	tot	20	woorden	0.50	gl.
» » »	21	»	50	»	1.00	»
» » »	51	»	100	»	1.50	»

Voor de kosten van verzending naar het buitenland raadplege men de tarieven.

Voor nachtberigten worden de prijzen verdubbeld.

Een woord wordt gerekend uiterlijk zeven lettergrepen te bevatten, zoodat het meerdere, telkens van zeven tot zeven lettergrepen, voor een ander woord wordt geteld.

Woorden, die door koppelteekens verbonden zijn, worden elk afzonderlijk geteld.

Zamengestelde woorden, zonder koppelteekens, tellen voor één woord.

Woorden of letters, die door een apostrofe voorafgegaan of gevolgd worden, tellen voor een afzonderlijk woord.

Koppelteekens, apostrofen en andere leesteekens worden niet in rekening gebragt.

Lettergrepen als, *van*, *van der* en dergelijke, die sommige namen voorafgaan, worden alleen op de Duitsche lijnen als afzonderlijke woorden geteld.

Elke afgezonderde letter en elk getal van minder dan zes cijfers telt voor een woord.

Bij groote getallen telt elk vijftal cijfers, alsmede het overschietende, voor een woord.

Decimaalpunten, deelingsteekens en dergelijke worden als cijfers medegeteld.

Het opschrift en de naamteekening van een berigt wordt, even als de woorden van het berigt, medegeteld.

De aanduiding van de verdere verzending van een berigt, of van een betaald antwoord, wordt niet in rekening gebragt.

Op de Engelsche lijnen worden de getallen berekend, als of zij in woorden geschreven waren.

Op de Duitsche lijnen wordt een in woorden geschreven getal als een enkel woord beschouwd, zonder te letten of het getal enkel dan zamengesteld zij.

Teruggaaf van het betaalde heeft plaats, wanneer het berigt zijne bestemming niet heeft bereikt door schuld der telegraafdienst, of indien het bewezen is dat het zoodanig van aard veranderd is aangekomen, dat het niet aan het oogmerk kan voldoen, of wanneer het, zonder dat er storing in de lijn bestond, den geadresseerde later bezorgd is, dan hij het over den post had kunnen bekomen.

Van een berigt, dat teruggevorderd wordt, nadat het overseinen begonnen is, wordt 0.25 gl. voor inschrijving gevorderd.

De telegraafbeambten zijn bij eede gehouden, het geheim der berigten te bewaren.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

De minister van oorlog, de heer de Saint-Arnaud, heeft, toen hij op het punt stond wegens ziekelijkheid het bestuur van zijn departement tijdelijk neder te leggen, nog de militaire overheden aangeschreven, de militairen wier dienstijd met dit jaar afloopt, onverwijld naar hunne woonsteden terug te zenden en bij de reserve te doen overschrijven, ten einde het door den Keizer laatstelijk aan de wetgevende kamers verkondigde besluit, om het leger wederom met twintig duizend man te verminderen, volle uitvoering erlange.

— De volgende brief is dezer dagen door een lid van het Britsche Parlement ontvangen van den Franschen minister van marine en met diens vergunning in de *Times* van den 14den dezer openbaar gemaakt.

„ De in uwen brief van den 19den Februarij ll. gedane vragen zoude ik welligt bevreemdend noemen, indien ik in de daad de denkbeelden kostte die, mij door sommigen in Engeland schijnen te worden toegeschreven. Doch verre van die vragen onbescheiden of ontijdig te achten, verheug ik mij daarin eene gelegenheid te vinden om u de stellige verzekering van mijne vredelievende gezindheid te geven. Ik zoude het als de grootste der rampen betreuren, indien een ernstig misverstand tusschen de beide volken uitbrak; en ik wensch met al mijn hart dat de beste verstandhouding onder hen moge blijven bestaan.

» Uwe nieuwsbladen maken grooten ophef van onze vermeende krijgstoerustingen. Ik bepaal mij tot de verklaring dat ik geene enkele kanonneerboot gewapend, geen enkel stuk geschut voor den dag gehaald, geen enkelen soldaat uitgerust heb. Kalm blijf ik het aanzien, welke verbazende uitgaven gij doet tot afwending van een denkbeeldig gevaar; en ik bewonder de gemakkelijkheid waarmede gij uw budget verhoogt zonder wezenlijke noodzakelijkheid.

» Wilden de parlementsleden, die van onze landingsplannen het hoofd zoo vol hebben, de moeite doen van ons een kort bezoek te brengen, dan zouden zij welligt nog meer dan ik zelf verbaasd staan over de ligtvaardigheid waarmede het gerucht van onze gewaande krijgstoerustingen onder u geloof gevonden heeft."

Deze brief is ook door den Franschen *Moniteur* van den 16den dezer woordelijk overgenomen.

BELGIE.

Ook uit de ministeriele bladen blijkt thans, dat het wets-ontwerp tot vaststelling der organisatie van het leger bij de volksvertegenwoordigers veel tegenstand ontmoet. » In de zitting der centrale sectie van den 16den dezer, zegt de *Indépendance*, is vooral gehandeld over de sterkte des legers op den voet van oorlog; er is hierover geen besluit genomen; maar, oordeelende naar de door de onderscheiden leden geuite meening, moet men verwachten dat het effectief op tachtig duizend man (in stede van honderd duizend, zoo als de regering voorstelt) zal bepaald worden. Aangaande de uitgaven voor het leger op den voet van vrede schijnt de centrale sectie dertig millioen als het maximum te beschouwen, terwijl de voorgedragen organisatie eene begrooting van twee en dertig milliden voor gewone tijden medebrengt.

» Een lid heeft beweerd dat de Kamer onbevoegd was de sterkte van het leger te bepalen, dewijl de constitutie den Koning tot hoofd der gewapende magt verklaart. Dit gevoelen is door al de andere leden der centrale sectie tegengesproken; zij wezen op hetgeen in Belgie sedert 1830 steeds had plaats gegrepen, en op het voorbeeld van andere constitutionele Staten, inzonderheid van Frankrijk, alwaar ook het staatshoofd krachtens de constitutie aan het hoofd des legers staat, en evenwel de sterkte der gewapende magt door wets-bepalingen vastgesteld is."

— In de zitting der Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers van den 16den dezer is de beraadslaging begonnen over het wets-ontwerp strekkende om voor het aanleggen van eenen spoorweg in Kempenland concessie en begunstiging van staatswege te verleenen. Het is in deze zitting vooral bestreden door den heer Loos, een der vertegenwoordigers van Antwerpen; tot zigtbaar genoegen van andere leden dreef hij den spot met de bewering der regering en der centrale sectie, dat de voorgestelde spoorweg de ontginning van Kempenland zoude bevorderen; ontginning met stoom van woeste heiden, die nog naar eene bevolking en naar arbeidende handen uitzagen, was volgens hem een gansch nieuw denkbeeld. Hij begreep dan ook zeer goed dat de voorstanders der plaatselijke belangen, welke door die onderneming hoopten gebaat te worden, naar andere gronden tot aanbeveling van het plan en tot inroeping der verwaarborging van staatswege hadden gezocht, en verkondigden dat de ontworpen spoorweg naar Nederland en naar Duitschland zou kunnen verlengd worden, terwijl dit laatste althans aan degenen, die de concessie vroegen, nimmer was in den zin gekomen.

DUITSCHLAND.

De Pruissische Eerste Kamer heeft den 15den dezer een ontwerp van wet aangenomen, strekkende om in de provincie Westphalen het behoud van den landelijken eigendom in de familien te bevorderen, en waarbij aan de eigenaars van een goed, waaraan het bezit eener stem in de districts-vergadering verknocht is, of waardoor zij volgens de gemeentewet voor Westphalen tot de meestgegoeden in de gemeente behooren, het regt wordt verleend, om aan éénen hunner tot eene legitime portie geregtigde erfgenamen zoodanig goed tegen minder dan de getaxeerde waarde te schenken of te vermaken, onder bepaling van billijke termijnen voor de afdoening der door den begunstigde aan zijne mede-erfgenamen te betalen vergoeding. Een voorstel om deze bepaling tot alle grondbezittingen in Westphalen uit te strekken werd verworpen. Daarentegen heeft de kamer den volgenden dag op voorstel van den graaf von Itzenplitz besloten de regering te verzoeken eene wet voor te dragen, waarbij de voor Westphalen vastgestelde bepaling tot de geheele monarchie wierd uitgestrekt.

In de Tweede Kamer is den 16den gehandeld over een voorstel van den afgevaardigde von Gerlach, volgens hetwelk de regering verzocht zou worden eene wet voor te dragen waardoor de grondeigenaars ontheven wierden van alle sedert 1848 ingevoerde beperkingen in de vrije beschikking over hunnen eigendom, met herstelling tevens van het oude jagtregt. De kamer besloot met 182 tegen 98 stemmen, ten aanzien van dit voorstel eenvoudig tot de orde van den dag over te gaan.

Blijkens het rapport, over de staatsbegrooting uitgebragt door de commissie der Tweede Kamer, is de Pruissische staatsschuld in 1852 met 30,835,625 Rd. vermeerderd, zoodat zij thans 220,276,491 Rd. bedraagt, tegen 217,248,761 in het jaar 1820. Voor amortisatie is op de begrooting voor 1853 eene som gebragt van 3,258,865 Rd.

TURKIJE.

Het Weener regeringsblad van 14 Maart behelst het volgende berigt:

» De beide commissarissen, te weten van den kant van Oostenrijk de overste Zaitschek en van den kant van Rusland de overste Kowalewsky, waren nog in Februarij in het leger van Omer-Pacha te Podgorizza aangekomen, en hadden van dezen de verzekering ontvangen, dat Montenegro voor het grootste gedeelte reeds door de Turksche troepen ontruimd was. Voorts werd tusschen den opperbevelhebber en de commissarissen overeengekomen, dat alle gijzelaars en krijgsgevangenen, zoomede de naar Konstantinopel weggevoerde Montenegrijnen vrijgelaten en veilig naar hun vaderland teruggezonden worden. Daarentegen moeten de Montenegrijnen de op de Turken veroverde kanonnen aan de Porte teruggeven. Het verzoek van Omer-Pacha, dat de beide regeringen bij de Montenegrijnen zouden trachten te bewerken dat de bewoners van Spuz en de omliggende streken bij hunnen veldarbeid niet mogten worden bemoeijelijkt, werd als billijk erkend, en de noodige bemoeijenis tot dat einde toegezegd. Eindelijk zullen de Montenegrijnen aangemaand worden het weggeroofde vee aan de eigenaars terug te geven. Deze overeenkomst is door Omer-Pacha en de beide commissarissen onderteekend, welke laatsten den 6den dezer reeds van Podgorizza te Cattaro waren teruggekeerd. De aftogt der Turksche troepen uit Montenegro is op dit oogenblik geheel geëindigd. Omer-Pacha wil Spuz en

Podgoritza voorloopig bezet houden, en zijn hoofdkwartier te Scutari vestigen. In allen gevalle is het wenschelijk dat thans van den kant der Montenegrijnen alle vijandelijke invallen ophouden, en die wensch is reeds op gepaste wijze aan den vorst Danilo kenbaar gemaakt."

ITALIE.

Uit Turyn wordt van den 12den dezer gemeld:

» De maatregelen, die ten gevolge van de huiszoeking bij een Hongaarschen vlugteling door de regering ten aanzien der uitgewekenen zijn genomen, hebben zich buiten verwachting ver uitgestrekt en niet nagelaten de publieke opinie te verontrusten. Alle dagbladen, zelfs het halfofficiele *Parlamento* niet uitgezonderd, vragen de regering, wat dan toch wel de voor eenige dagen door haar gegeven verklaring beteekent, dat Piemont ten aanzien van het regt om aan politieke vlugtelingen eene gastvrije schuilplaats te verleenen geheel en al het voorbeeld van Engeland volgen zou. De meeste bladen zien in de genomen maatregelen een misbruik van de uitvoerende magt, en verlangen dat de uitgewekenen, die men van onwettige handelingen beschuldigt, voor den bevoegden regter gebragt, maar niet bij wege van administrativen maatregel vervolgd worden. Zij verwijten daarbij aan de regering onder anderen, dat zij niet zoo zeer op de schuld of onschuld der uitgewekenen als wel op hunne gezindheid jegens het ministerie let, en vorderen eenstemmig de voordragt eener vreemdelingenwet, berekend om de ministeriele willekeur te beperken, en aan buitenlanders dezelfde persoonlijke bescherming te verleenen, die de burgers van den Staat genieten. Sedert het ministerie Cavour nu vier maanden geleden is opgetreden, is dit de eerste oppositie die het ontmoet."

ENGELAND.

In de zitting van het Hoogerhuis van den 15den dezer is door een der leden wederom het veelvuldig voorkomen van ongelukken op de Engelsche spoorwegen ter sprake gebragt. Van de zijde der regering werd hierop geantwoord dat deze zaak een onderwerp van de ernstigste overweging bij haar was; en dat zij niet aarzelen zoude eene uitbreiding harer bevoegdheid te vragen, indien het van harentwege alsmede door het Lagerhuis aangevangen onderzoek mogt leeren, dat het algemeen belang in de daad zoude kunnen worden bevorderd door meerdere bemoeijing van het staatsgezag met de zaken van particuliere ondernemingen gelijk spoorwegmaatschappijen. Intusschen was het de overtuiging der regering dat een al te regtstreeksch *toezigt* van het bewind de strekking zoude hebben om de spoorwegmaatschappijen van eigen verantwoordelijkheid te ontheffen en daardoor het kwaad nog te vermeerderen.

De *Times* was in zijne veelvuldige beschouwingen over de spoorwegongelukken meermalen opgekomen tegen degenen, die dezelve *onverklaarbaar*, en derhalve onvermijdelijk ongeluk noemden, wanneer de gang van een trein werd gestoord zonder dat van onregelmatigheid in de dienst bleek en zonder dat de weg of het materieel in slechten staat bevonden werd. Thans vindt de *Times* zich in zijn ongeloof aan onverklaarbare spoorweg-ongelukken bevestigd door de uitkomst van het ambtelijk onderzoek omtrent het verlies van menschenlevens en goederen, hetwelk dezer dagen door het uit het spoor raken van eenen trein te Clifton werd veroorzaakt: de uitspraak was, dat de weg en de wagens in vrij goeden staat en bij *gewonen spoed* veilig bruikbaar waren, maar door langdurig gebruik niet meer bestand waren tegen den ongemeenen spoed waarmede de bewuste trein was voortgedreven, en dat hieraan het ongeluk was toe te schrijven.

— Men weet dat de heer Brooke, de bewindvoerder der Britsche nederzetting op Laboan, geruimen tijd geleden naar Engeland overgekomen is, ten einde zijn op Borneo gehouden gedrag tegen de beschuldiging van onmenschelijkheid en trouweloosheid te verdedigen.

In de zitting van het Lagerhuis van den 15den dezer herinnerde de heer Hume, dat Brooke zich tot het Huis der Gemeenten had gewend met verzoek om hem regt te doen wedervaren, en ook de ondersteuning der ministers had ingeroepen; vervolgens vroeg hij of de regering voornemens was omtrent het gebeurde op Borneo een onderzoek in te stellen alvorens Brooke Engeland weder verliet. Lord John Russell antwoordde alleen, dat zulks niet het voornemen der regering was.

In dezelfde zitting heeft het Huis besloten te doen onderzoeken of de omkooping bij de laatste verkiezing van een parlementslid te Canterbury, op grond waarvan de gekozene van zijne plaats in het Parlement vervallen verklaard is, zich tot eenige weinige kiezers bepaald heeft of zoo algemeen geweest is dat het geheele kiezersligchaam deswege zoude behooren te worden gestraft.

— De jongste berigten uit Australie van den aanvang der maand Januarij doen blijken dat de goudproductie aldaar, verre van af te nemen, gelijk in Londensche bladen was verzekerd, op dezelfde groote schaal voortging, en dat ook de oogst van graan en van wol, die men in Engeland vreesde dat door gebrek aan arbeidende handen te loor zoude gaan, naar wensch gelukt en binnen gebragt is.

NOORD-AMERIKA.

Den 4den dezer heeft de nieuwe President der Unie, de heer Pierce, plegtig het bewind aanvaard. De boodschap, welke hij aan het Congres heeft gerigt, heeft, naar gemeld wordt, algemeen genoegen gegeven. Dit staatsstuk behelst hoofdzakelijk het volgende:

Na eene betuiging van erkentelijkheid voor het met eene zeldzaam voorkomende eenparigheid door de natie in hem gestelde vertrouwen, zegt de President: » Ons land heeft mijns oordeels tot dusver zijn duursten pligt jegens de lijdende menschheid vervuld; het heeft, niet met woorden alleen, maar ook met daden, gesproken en zal voortgaan te spreken in de taal van deelneming, aanmoediging en hoop tot degenen die ernstig het oor leenen aan stemmen, welke zich voor de ruimste mate van redelijke vrijheid verklaren. De proefondervindelijke werking van ons staatsstelsel heeft de bezorgdheid doen verdwijnen, die aanvankelijk ook stoute geesten en verziende hoofden huiverig maakte. De vrees voor gevaarlijke gevolgen van de uitbreiding van grondgebied, van de vermeerdering van het aantal Staten der Unie, van de ophooping van rijkdom en de toeneming der bevolking, is gebleken ongegrond te zijn. Bij eene zoo leerrijke en verblijdende ervaring zal de staatkunde mijner regering niet worden bestierd door eenige kleinmoedige voorspelling van kwade gevolgen van verdere ontwikkeling. In de daad, het is niet te ontveinzen dat onze houding als natie en onze geographische ligging de aanwinst van zekere niet tot ons gebied behoorende bezittingen uiterst belangrijk maken voor onze veiligheid, zoo al niet onmisbaar in vervolg van tijd, voor het behoud van de regten des handels en van den wereldvrede. Mogten wij die bezittingen verkrijgen, het zal niet zijn uit zucht naar uitbreiding van ons grondgebied, maar uit zorg voor onloochenbare nationale belangen en voor de veiligheid des lands, en zonder schending van hetgeen de striktste inachtneming der onderlinge goede trouw aan de volkeren voorschrijft. Er is niets in onze geschiedenis noch in onze tegenwoordige gesteldheid dat ons tot eene aanvallende staatkunde zoude kunnen nopen; alles integendeel spoort ons aan, om betrekkingen van vrede en vriendschap met alle natien aan te houden. Alzoo zullen oogmerken van regtmatigen en tevens vredelievenden aard op den voorgrond staan bij de leiding onzer buitenlandsche aangelegenheden. Mijne bedoeling is dat mijn bestuur geene smet zal achterlaten op onze geschiedrol; en ik mag, naar ik vertrouw, onbeschroomd de verzekering geven dat geene daad, binnen het bereik mijner grondwettige magt vallende, van de zijde van eenig gedeelte onzer burgers zal worden gedoogd, die voor de vierschaar der beschaafde wereld niet ten volle geregtvaardigd zoude kunnen worden. De groote doeleinden waarnaar wij als eene natie streven, kunnen het best bereikt worden door vrede te houden; van de ingewikkelde Europesche stelsels van volkenregtelijke staatkunde hebben wij ons tot nog toe steeds onafhankelijk gehouden: van de oorlogen, onrust en zorgen van Europa zijn wij gelukkig schier geheel vrij gebleven. Zoolang die strijd en onrust bepaald blijven tot de natien waarbij ze ontstonden, en zich niet buiten den kring harer zelfstandige oppermagt uitbreiden, kunnen wij ze ons niet aantrekken dan alleen voor zoo ver onze belangstelling in de zaak van menschenvrijheid en algemeenen vooruitgang daardoor smartelijk wordt aangedaan. Maar de wijd uitgestrekte belangen des handels gaan het gansche menschdom aan; en de voordeelen van handel en verkeer onder de volken moeten altijd een edel veld aanbieden voor den zedelijken invloed van een groot volk.

» Zoodanige beginselen onwrikbaar en eerlijk volgende mogen wij van het buitenland bereidvaardige wederkeerigheid verwachten, en deze zullen wij onder alle omstandigheden vorderen.

» Hetgeen ik gedurende mijne kortstondige ondervinding van het krijgsmansleven heb kunnen waarnemen, heeft mij bevestigd in het gevoelen, hetwelk door anderen van de vestiging onzer eedgenootschappelijke regering af, is voorgestaan en gevolgd, dat het aanhouden van groote legers hier te lande niet alleen gevaarlijk zoude zijn maar ook noodeloos is.

» Aangaande het binnenlandsch bestuur verwacht gij eerlijkheid en trouw in de staatsdienst en strenge spaarzaamheid in al hare takken, zoo zeer in het oog loopende dat zij nimmer met grond kunnen worden in twijfel getrokken.

» Geene aangegane verbindtenissen hebbende gestand te doen, geene belooningen te geven, geene krenkingen te wreken, geen persoonlijke wenschen te raadplegen bij het begeven van staatsambten, zal ik bij de vervulling dezer moeijelijke taak geene beweegreden als mijn karakter en mijne betrekking waardig beschouwen, die niet tot pligtvervulling en tot bevordering der belangen mijns lands strekt.

» Mijn gevoelen is dat de wetten die in 1850 tot schikking der slavernij-quaestie zijn gemaakt, geheel in overeenstemming met onze constitutie zijn en zonder aarzeling moeten worden ten uitvoer gelegd. Naar mijne overtuiging zijn de gevestigde staatsmagten der republiek verpligt, de regten der zuidelijke Staten in dit opzigt uit hetzelfde oogpunt te beschouwen als elk ander op de wetten en de constitutie gegrond regt."

BEURS-BERIGTEN. (*Naar officiele opgaven.*)

Parijs 16 Maart: Fransche 3 pcts. rente fr. 80.70; idem $4^1/_2$ pcts. fr. 104.15.

Londen 16 Maart: Engelsche 3 pcts. gecons. $99^7/_8$ pct. — Nederl. $2^1/_2$ pcts. schuld — pct.; idem 4 pcts. $99^1/_2$ pct.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den* 18*den Maart* 1853.

In de *Javasche Courant* van den 8sten Januarij jl. leest men nog het volgende berigt:

» In de *Javasche Courant* van den 18den September 1851 werd door het bestuur van de tentoonstelling eene uitnoodiging gedaan, om projecten te erlangen voor een tentoonstellingsgebouw.

Dien ten gevolge zijn vijf projecten ingekomen:

van den heer J. W. Blommestein, te Batavia;
» » » J. Prins;
» » » P. A. Holm, te Keboemen (Bagelen);
» » » Z. te Batavia;

terwijl een project was geteekend met de spreuk: » Doe wel en zie niet om."

Deze projecten en dat, hetwelk door den heer C. T. Deeleman reeds in Junij was aangeboden, zijn ter beoordeeling in handen gesteld van een comité, bestaande uit de heeren jhr. R. G. B. de Vaynes van Brakell en J. Tromp, leden der commissie, en den heer J. van Stayeren, kapitein der genie, die welwillend die uitnoodiging heeft aangenomen.

De keuze van het comité vestigde zich op het ontwerp van den heer C. T. Deeleman, nadat het, in overleg met dien heer, eenigzins was gewijzigd. Met die keuze heeft de commissie voor de tentoonstelling zich vereenigd, en besloten om het project-gebouw van den heer C. T. Deeleman te doen daarstellen, en om den heeren inzenders van projecten schriftelijk dank te betuigen voor hunne belangelooze pogingen, om de tentoonstelling te helpen bevorderen.

De heer C. T. Deeleman heeft zich wel willen belasten met den opbouw te besturen, en daarmede is een aanvang gemaakt, zoodra de toestemming was erlangd, om het ter gekozen plaatse te mogen oprigten.

Aan den Z. O. hoek van het Koningsplein verrijst thans een langwerpig vierkant gebouw, lang 260 en breed 212 voet, met het front naar de citadel gekeerd. Tegen de binnenzijde van den ringmuur, die met talrijke lichten zal voorzien zijn, wordt eene met pannen overdekte en aan de binnenzijde geopende galerij van 40 voet breedte opgetrokken, aanbiedende eene overdekte ruimte van 3000 vierk. Nederlandsche ellen; terwijl de inwendige ruimte beschikbaar blijft tot tentoonstelling van bloemgewassen of tot oprigting van meerdere loodsen, indien zulks mogt blijken noodig te zijn.

Aan de welwillende medewerking van verscheidene comité's elders, en van de heeren residenten zal te danken zijn de inzending van alle voorwerpen welke de voortbrengselen van den grond en van de nijverheid dezer gewesten vertegenwoordigen. Van de meeste gewesten zijn reeds opgaven ontvangen der voorwerpen welke ingezonden zullen worden.

In een land, waar de industrie nog op lagen trap staat, waar het ontbreekt aan gemakkelijke en goedkoope vervoermiddelen, waar de bevolking zich bepaalt om slechts datgene te vervaardigen, wat besteld of dadelijk verkoopbaar is, en geene middelen bezit om op uitgebreide schaal industrie voor eigen rekening uit te oefenen, waar dus zooveel belemmeringen der ontwikkeling in den weg staan en nimmer krachtige middelen zijn aangewend om de nijverheid der bewoners van verschillende gewesten te doen vergelijken, — is het geene gemakkelijke taak het nut en de strekking der tentoonstelling algemeen te doen beseffen. Er bestond inderdaad wel eenige grond om te onderstellen, dat alleen door dadelijken aankoop voorwerpen van industrie zouden kunnen verkregen worden, en dat een zeer groot kapitaal zou worden gevorderd om de tentoonstelling te doen slagen.

Evenwel mag de commissie zich verheugen, hierin boven verwachting te zijn geslaagd; want zeer aanzienlijk is het getal voorwerpen dat aangeboden is, hetzij ten geschenke, dan wel in leen of om tegen eenen bepaalden prijs te worden te gelde gemaakt, zonder dat voorschotten zijn verlangd, en het getal belangrijke voorwerpen, dat niet dan tegen dadelijke betaling verkregen kan worden, is veel geringer, althans wat Java betreft, dan ondersteld werd.

Veel dank is de commissie verschuldigd aan de heeren die het programma in verschillende talen hebben overgebragt; want hieraan is voornamelijk te danken de ondersteuning van de inlandsche vorsten en hoofden.

Als een eerste gevolg van de tentoonstelling mag nu reeds worden gewezen op de meerdere vestiging van het vertrouwen der inlanders op ondernemingen, welke in hun belang worden tot stand gebragt. Wel is waar heerscht dit vertrouwen niet allerwege in gelijke mate, maar volgende ondernemingen van dezen aard zullen gemakkelijker tot stand te brengen zijn, daar de aanzienlijke aankoopen, welke in afgelegen streken tegen dadelijke betaling geschieden, veel zullen toebrengen om ook daar het vertrouwen te winnen voor vereenigingen, die, door de Regering gemagtigd, zich eenige onderneming van algemeen belang ten doel stellen.

Geheel door vrijwillige giften zal nu door de algemeene belangstelling en deelneming te Batavia eene onderneming in het belang der Indische volkeren tot stand worden gebragt, zoo als tot dusver in geen tropisch gewest is ondernomen.

Het bewijs zal geleverd worden, dat de tegenwoordige Nederlanders in Indie geenszins de blaam verdienen van onverschilligheid omtrent de inlandsche volkeren, hunne beschaving en ontwikkeling, welke te dikwijls is uitgesproken.

De algemeene medewerking tot het welslagen der tentoonstelling, de pogingen die worden aangewend om door middel van de tentoonstelling der bevolking vertrouwen in te boezemen, haar opmerkzaam te maken op hare krachten en op de voordeelen, die bij meerdere ontwikkeling voor haar zijn weggelegd, het streven om de tentoonstelling dienstbaar te maken aan de vermeerdering en algemeene verbreiding van de kennis der volkeren, van hunne nijverheid en behoeften, van de voortbrengselen van land en zee, zullen tot in de verste toekomst getuigen van de belangstelling der tegenwoordige Nederlanders in Indie.

De commissie, welke de leiding dezer onderneming heeft aanvaard, is dankbaar voor de ondersteuning die haar onverdeeld en belangeloos werd geschonken.

Met vol vertrouwen op de medewerking van het publiek, zal zij voortgaan hare zorgen te wijden aan deze onderneming, ten einde het doel moge worden bereikt, waartoe zoo velen milde bijdragen hebben beschikbaar gesteld.

S. D. Schiff, *President*.
H. D. A. Smits, *Secretaris*."

Volgens een berigt van Z. M. consul-generaal te New-York, zijn aldaar gedurende 1852 aangekomen 21 Nederlandsche schepen, als: 1 uit Newport, 1 uit Boston in ballast, 1 van Texel, 8 uit Rotterdam, 1 uit Batavia, 7 uit Amsterdam, 1 uit Falmouth in ballast, 1 uit Bremen in ballast. Van deze vaartuigen vertrokken: 5 naar Rotterdam, 8 naar Amsterdam, 1 naar Stockholm, 2 naar Triëst, 1 naar Baltimore in ballast, 1 naar Cette, 1 naar de Sandwichs-eilanden met steenkolen, 2 naar Batavia.

Gedurende datzelfde jaar is de haven van Philadelphia bezocht door 4 Nederlandsche schepen, waarvan 2 uit Rotterdam en 2 uit Guyana en Porto-Rico. Van deze vaartuigen vertrokken 1 naar Wilmington in ballast, 1 naar St. Martin, 1 naar St. John en 1 naar Antigoa, op avontuur.

Met dit nommer der *Staats-courant* wordt verzonden vel 138 der *Bijlagen* van het Bijblad II, inhoudende laatstelijk bij de Tweede Kamer ingekomen stukken.

Volgens officiele opgave was de hoogte der rivier de Maas aan de peilschaal der brug te Maastricht op den 16den Maart 1.90 el boven het nulpunt, gevallen 0.10 el.

Rhijnhoogte te Keulen den 16den Maart: 13 voet 8 duim (13 voet 1 duim Rhijnl.)

De gemengde Commissie voor de Stenographie uit de beide Kamers der Staten-Generaal verwittigt de belanghebbenden dat, naar aanleiding harer vroegere aankondigingen van den 20sten Augustus en 22sten December des vorigen jaars (zie *Staats-courant* nos. 197 en 303), het vergelijkend examen voor de vervulling der openstaande plaatsen bij de Stenographische Inrigting zal worden gehouden op Woensdag den 23sten Maart aanstaande, des voormiddags ten 10 ure, in het gebouw van de Tweede Kamer der Staten-Generaal te dezer stede.

's Gravenhage, 18 Maart 1853.

De Commissie voornoemd,
De Brauw.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

*** De Minister van Binnenlandsche Zaken herinnert alle houders van Schuldvorderingen ten laste der begrooting van zijn Departement *over den jare* 1852, mitsgaders hen, die over dat jaar eenige vorderingen mogten hebben ten laste van de Algemeene Landsdrukkerij, dat hunne declaratien of rekeningen, volgens art. 2 der wet van den 8sten November 1815 (*Staatsblad* n°. 51) moeten zijn ingediend *vóór den laatsten dag der maand Junij van het thans loopende jaar*; dat de bedoelde stukken, *nà dien dag*, niet meer zouden kunnen worden aangenomen; en dat de belanghebbenden derhalve gehouden zijn, *vóór* den afloop van dien uitersten termijn van indiening hunne stukken in te zenden aan de autoriteit of den ambtenaar, van wien zij den last hebben bekomen, waaruit hunne Schuldvordering is voortgevloeid.

's Gravenhage, den 17den Maart 1853.

Thorbecke.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Zeventiende* trekking der *Vijfde* Klasse van de 219de *Staats-Loterij*, op Vrijdag den 18den Maart 1853, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

N°. 16594 een prijs van 70 gulden.
en premie van 5000 »

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. Fuhswahl.

Openbare Verkooping van Noodmaterialen.

Op Donderdag den 31sten Maart 1853, des voormiddags ten elf ure, zullen te Gorinchem, ten huize van de Weduwe N. van Alphen, in den Hooiwagen, publiek worden Verkocht:

De Noodmaterialen op de Zuider- en Noorder-Lingedijken, Dief- en Meerdijk, bestaande in Rijs, Palen, Latten en Kruisbanden. Benevens 1800 vierkante ellen Beslagwerk aan de Maas- en Zuider-Lingedijken, onder Asperen en Gorinchem, in Perceelen.

Aanwijzing van het te Verkoopen Beslagwerk zal geschieden op Dingsdag den 29sten Maart 1853, te beginnen 's morgens ten 9 ure, aan den Horn.

AKEN-MAASTRICHTSCHE SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

*** Overeenkomstig art. 9 der Statuten, wordt het volgende besluit der Gemeenschappelijke Directie, dd. 9 Maart 1853, openlijk bekend gemaakt:

» De Directie der Aken-Maastrichtsche Spoorweg-Maatschappij,

» Overwegende dat de zevende storting, overeenkomstig de voorschriften der Statuten, onder dagteekening van den 10den Julij 1852 » uitgeschreven, op de volgende aandeelen niet bewerkstelligd is na de » vernieuwde openbare oproeping, gedaan den 5den Januarij 1853:

van n°.	tot en met n°.	van n°.	tot en met n°.
161	185	9173	9182
1256	1280	9271	9275
1456	1480	9322	9421
1551	1575	9664	9668
1841	1920	9682	9731
2271	2280	10170	10189
2674	2688	10303	10305
[illegible]	2858	10381	10840
[illegible]	[illegible]	[illegible]	11100
3408	3432	[illegible]	11115
3563	3587	11126	[illegible]
4078	4125	11156	11165
4151	4177	11541	11565
4228	4252	11649	11656
4469	4518	11689	11738
4674	4698	11815	11829
4704	4713	11923	11932
4839	4878	11943	11967
5081	5120	12038	12052
5362	5671	12106	12140
5419	5428	12266	12275
5565	5574	12716	12735
5947	5966	12761	12785
6232	6316	12971	12995
6462	6471	13096	13120
7033	7132	13146	13170
7758	7782	13201	13225
8147	8296	13266	13270
8322	8346	13541	13560

» Gelet op art. 9 der Statuten,

» Besluit:

» De tot heden op de aangehaalde nommers gestorte termijnen worden » voor vervallen, en de door die stortingen, als ook door de oorspronkelijke Inschrijving aan den deelhebber verleende aanspraak op de » ontvangst van aandeelen, voor vernietigd verklaard."

Maastricht, den 10den Maart 1853.

De Directie der Aken-Maastrichtsche Spoorweg-Maatschappij,
gevestigd te Maastricht,
W. Clermont, *Vr*.

GENERAL
STEAM-NAVIGATION-COMPANY.

Dienst *tusschen* **ROTTERDAM** *en* **LONDEN.**

DE *MAAL-STOOMPAKKETTEN*
vertrekken met **Passagiers** *en* **Goederen:**

Zaturdag 19 Maart 1853, 's morgens ten 7 ure.
Woensdag 23 » » » 10 »

Bovendien voor Vee en andere Goederen:

De *Giraffe*, kapt. Goodburn, iederen **Vrijdag of Zaturdag.**

Bovendien *twee maal 's weeks* eene Stoomboot volkomen ingerigt tot het Laden van Vee en andere Goederen.

De Agenten, W. Smith en P. A. van Es.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.